

בעלון נעסוק בתוכן שיעור 602 שנערך ביום ב' ברמת השרון ברחוב הקוצר 2, בשעה 19:00, במדרשת "ברינה יקצורו", מיסודו של מו"ר הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל.

עלון מס' 489 שנה י"א העלון מוקדש לע"נ מרן הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצ"ל א' חשון תשפ"א

999 תשפ"א

נח - תוכן ענייני הפרשה

- א. תולדות נח, ציווי ה' על בניית התיבה, סדר המבול, סדר יבושת המים מעל פני האדמה, ה' מצוה את נח ובני ביתו לצאת מן התיבה.
- ב. קרבנו של נח, וברכת ה' לנח ולבניו.
- ג. איסור אכילת אבר ודם מן החי, מצות פרו ורבו ושאר שבע מצוות בני נח.
- ד. מראה הקשת בענן והבטחת ה' - ברית עולם - שלא יהיה יותר מבול בעולם (ט, ח-ז).
- ה. נח מִשְׁתַּכֵּר באוהלו, מעשה חם, שם ויפת מכסים את נח בכבוד, נח מקלל את חם ומברך את שם ויפת לדורות.
- ו. משפחות בני נח וצאצאיו-יסוד ל-70 אומות העולם (י, א-ב).
- ז. דור הפלגה (בניית מגדל בבל, והעונש) (יא, א-ט).
- ח. תולדות בני שם עד אברהם (עשרה דורות מנח ועד אברהם).
- ט. יציאתו של אברהם אבינו מאור פְּשָׁדִים לכיוון ארץ כנען.

הפרשה פותחת באדם שה' בחר בו (נח) ומסיימת באדם שבחר בהקב"ה (אברהם). פתחה בנח שה' בחר בו שנאמר: "כי אתך ראיתי צדיק לפני, בדור הזה" (בראשית, ב, ז), וסיימה באברהם אבינו שבחר בה' יתברך כפי המובא במדרש (בראשית רבה פרק ל'): רבי לוי בשם ריש לקיש אמר, בן ג' שנים הכיר אברהם את בוראו... שניהם התרחקו מבני דורם אך השוני מהותי. נח הסתגר בתוך עצמו ואילו אברהם איש החסד דאג לילך ולקרב את האחרים תחת כנפי השכינה. מאידך, ניתן לראות את מסירותו של נח לחיות בתיבה וניתן להסיק שהיה גם כן איש חסד ונתינה. ה' מצווה את נח בעניין האכלת החיות והבהמות (ו, כא): "ואתה קח, לך מכל - מאכל אשר יאכל, ואספת, אליך; והיה לך ולהם, לאכלה". ההלכה מחייבת להאכיל את בעלי החיים שברשות האדם קודם שיאכל האדם עצמו.

"אלה תולדות נח, נח איש צדיק" (ו, ט)

גלגוליו של נח

החיד"א ב"נחל קדומים" כתב בשם הארי ז"ל: נח התגלגל אצל משה רבינו ואצל יוסף הצדיק, שנאמר: "אלה תולדות נח, נח איש צדיק תמים הנה בדורתי". שלכך נאמר "נח נח" - כי התגלגל פעמיים. האחד אצל "איש צדיק" - הוא יוסף הצדיק. והשני אצל - "תמים" - הוא משה רבינו. וכדי לתקן את חטאו של נח בזה שלא הציל עולם שלם מכליה, נשלחה נשמתו אצל יוסף הצדיק, שזן ופרנס וכלכל את העולם כולו, והחיה עם רב. ויוסף חי רוב חייו במצרים, בתוך מ"ט שערי טומאה, בארץ המכונה "ערוֹת הארץ" - כמו נח שחי בדור המבול בשיא הטומאה, בשעה ש"השחית כל בשר", וחוטאים כולם בעריות. ועל מנת לתקן חטאו שלא הוכיח את אנשי דורו - נשלחה נשמתו אצל משה רבינו, שהציל את עם ישראל מכליה בחטא העגל ובשאר עוונות. שכן משה רבינו היה מוכיח את עם ישראל עשרות שנים, וגם מתפלל עליהם להצילם מכל פגע וצרה שלא תבוא. וכנגד 120 שנה שנח לא הוכיח את אנשי דורו - חי משה רבינו מאה 120 שנה. ורמז לדבר במה שנאמר לאנשי דורו של נח: "בְּשִׁגְם הוּא בְּשָׂר" - "בְּשִׁגְם" בגימטריה משה.

והוסיפו גורי האר"י השוואות בין משה רבינו ונח: א. משה ניצל ע"י תיבה - לכפר על נח שחטא בתיבה. ב. משה היה כבד פה - לכפר על נח שלא הוכיח בפיו את אנשי דורו. והיה כבד לשון - על שלא התפלל עליהם. ג. על משה נאמר: "וְגַם מִצְאֵת חַן בְּעֵינָי" - כי תיקן את נח, שעליו נאמר: "וְנַח מִצְאֵת חַן בְּעֵינָי ה'". ד. משה נקרא "משה", "כי מן המים מִשִּׁיתָהוּ" - כיון שבא לכפר על חטא מי נח, ונרמז גם שניצל נח מהמים של דור המבול. ומטעם זה לאחר חטא העגל מסר משה נפשו, ואמר: "וְאִם אֵין, מִחַנִּי נָא מִסְפָּרְךָ" - "מִחַנִּי" אותיות מי נח, כך השלים את תיקון נפשו של נח. [תורת חסד]

חז"ל פירשו את לשון הברכה שבפסוק "ונתתי עשב בשדה לבְהֶמְתְּךָ - ואכלת ושבעת" (דברים יא, טו), כהוראה: "אסור לאדם שיאכל קודם שיתן מאכל לבהמתו, שנאמר 'ונתתי עשב בשדה לבְהֶמְתְּךָ' והדר (ולאחר מכן) 'ואכלת ושבעת' (מסכת ברכות מ.), הטעם לכך כיוון שְהַשְׁבֵּעַ איננו מרגיש בחסרונו של הרעב.

ניתן להבין זאת עפ"י המעשה הנפלא הבא: באחד מלילי החורף הקרים, ישב רבי חיים אורבך זצ"ל לבדו ולמד. לפתע נשמעה נקישה בחלונו. "מי זה?" שאל. "אני סנדלר", נשמעה התשובה, "ולפני שעות אחדות ילדה אשתי בן למזל טוב, אבל קר ואין בביתנו עצים להסיק את התנור". מיד יצא רבי חיים מביתו והלך עם הסנדלר לביתו של העשיר מבני העיר והחל דופק בחזקה על דלת ביתו. נבהל העשיר וכששאל: "מיהו הדופק כל כך?" נענה: "זה הרב!" מיד נפתחה הדלת. הרב נשאר עומד בחוץ וסירב להיכנס למרות הפצרותיו של העשיר. מפני הנימוס נאלץ העשיר לצאת אף הוא החוצה, למרות שהיה לבוש בחלוק הבית שלו, וכך לשמוע את דברי הרב שהתעניין בעסקיו דקות ארוכות. הקור היה גדול ושוב התחנן העשיר בפני הרב: "היכנסו נא אל תוך הבית! אתם עלולים לקפוא למוות"!!! ועדיין הרב מסרב. "רצוני שתרגיש מעט ממה שמרגישים הסנדלר ואשתו והתינוק שזה עתה נולד להם", הסביר... לא היה צריך הרב להאריך בדיבורים ובו במקום הבטיח העשיר לספק למשפחת הסנדלר עצים וזרדים למשך כל החורף.

הבה לא נמתין שה' יסביר לנו מה מרגיש הָרָעֵב... עדיף שנדמיין זאת ונזדרז להִשְׁבִּיעוּ... בתפילת ערבית בליל ראשון (במוצאי השבת) - ז' במרחשוון, מתחילים לבקש על הגשמים ואומרים 'ברך עלינו' (למנהג אשכנז מוסיפים 'ותן טל ומטר'). ונסיים בתפילה: משיב הרוח ומוריד הגשם, ותן טל ומטר לברכה על כל פני האדמה. חורף בריא.

mit me

“אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נַח, נַח אִישׁ צְדִיק הָיָה בְּדִרְתָּיו” (ו, ט) - מי גדול ממי

כתב מרן הראש"ל רבנו עובדיה יוסף זיע"א ג' מרחשון: מובא בגמרא (עירובין יח): אומרים מקצת שבחו של אדם בפניו וכולו שלא בפניו, מקצת שבחו בפניו, דכתיב (ז, א): "כִּי אֶתְּךָ רְאִיתִי צְדִיק לְפָנַי", וכולו שלא בפניו, שנאמר: נַח אִישׁ צְדִיק תָּמִים. ולכאורה קשה ממה שאמרו חז"ל (מסכת סנהדרין ט:): גדול מה שנאמר בעובדיה יותר ממה שנאמר באברהם, באברהם נאמר: כִּי יֵרָא אֱלֹקִים אֶתְּךָ, ואילו בעובדיה כתיב: "וְעִבְדִּיהוּ הָיָה יֵרָא אֶת ה' מֵאֵד" (מלכים א' יח, ג), ואמאי (מדוע), נימא (נאמר) שבאברהם היה בפניו ולכן לא כתוב בו מֵאֵד? וכבר עמד בזה מהר"ש אלגאזי בספר 'תאוה לעיניים', ותירץ: שכל שנאמר בחייו הרי זה נחשב בפניו, ואצל עובדיה שיצאה בת קול ואמרה: "וְעִבְדִּיהוּ הָיָה יֵרָא אֶת ה' מֵאֵד" - בחייו היה, ועיין במהרש"א (סנהדרין ט: חידושי אגדות) שאין הכוונה שעובדיה היה גדול מאברהם, אלא רק שהפסוק שנאמר באברהם לא מִצֵּה את כל שבחו, והביא כיוצא בזה מה שאמרו (מסכת בבא בתרא טו:): גדול מה שנאמר באיוב יותר ממה שנאמר באברהם, שבאברהם נאמר, יֵרָא אֱלֹקִים אֶתְּךָ (כב, יב), ובאיוב נאמר: "אִישׁ תָּם וְיָשָׁר יֵרָא אֱלֹקִים וְסָר מֵרָע" (איוב א, ח), והרי באיוב נאמר שלא בפניו, וגם לא יעלה על הדעת שאברהם שעבד את ה' מאהבה יהיה פחות מאיוב, אלא הכוונה כנזכר לעיל.

“וַיִּשְׁאָר אֶךְ נַח” (ז, כג)

ביאר מרן הראש"ל רבנו עובדיה יוסף זצ"ל: רבותינו אמרו שבתחילה היה נח צדיק, אבל לבסוף ירד מדרגתו, שנאמר (ט, ב): "וַיַּחַל נַח אִישׁ הָאֲדָמָה וַיִּטַּע כְּרָם" ... "וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ אֲהֵלָה" (ט, כא). ורמז לכך: שהנה בתחילת הפרשה נאמר: נַח אִישׁ צְדִיק תָּמִים, ולאחר מכן ירד במדרגה, ואז נאמר רק (ז, א): כִּי אֶתְּךָ רְאִיתִי צְדִיק, וכבר לא נקרא תמים, ולאחר מכן ירד מדרגתו כליל, וזהו שנאמר: "וַיִּשְׁאָר אֶךְ נַח", שמכל תאריו ומעלותיו נותר רק שמו לבדו.

[נפלאות מתורתך עמ' י"א]

“וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה וְלֹא יָסְפָה שׁוּב אֵלָיו עוֹד” (ח, יב)

מובא בזוהר (שלה, קסד): כי בתיבת נח היו 14 יונים - 7 זכרים ו-7 נקבות. ורש"י כתב שהיונה ששלח נח לבדוק אם כולו המים היה זכר, הרי שנשארו 6 זכרים ו-7 נקבות, ומובא ברמב"ן שנח נזהר שיישאר קיום לאותו המין, וא"כ לא יכול היה להקריב אלא חמשה זכרים ושש נקבות. ואמרו ב'זוהר' שנח חיפש את היונה, כי רצה להקריב ששה זכרים ושש נקבות, וכיון שלא מצא אותה, היה צריך להשאיר עוד זכר ועוד נקבה, ונח שאל בעליונים ובתחתונים איפה היונה הזאת, ואמרו לו שהיא נגנזה בפתח העליון, כמו שעלו חנוך ואליהו, ורבי יהושע בן לוי וסרח בת אשר חיים לגן עדן, כך עלתה זאת היונה ויושבת עד היום בפתח העליון, עד שיבוא משיח, ותיקח הכתר בפיה ותניחנו על ראשו. והיא יושבת שם אלפי שנים, וזה שאמר דוד המלך ע"ה: "וַאֲנִי כְּזֵית רַעֲנָן בְּבֵית אֱלֹקִים", היינו בזכות אותה יונה שהראתה לנח בעזרת זית רענן שרוצה להיות ניונת מהקב"ה, בזכות זה היא ממתינה להכתיר את משיח בן דוד.

אִישׁ צְדִיק הָיָה בְּדִרְתָּיו” (ו, ט) מי גדול ממי

סיפר הראש"ל רבי שלמה עמר שליט"א: לאחר שנבחר מרן הראש"ל רבנו עובדיה יוסף זיע"א לראשון לציון (שנת תשל"ג) הוזמן ע"י: רבני חיפה והסביבה להודות לה' על שזכינו לכך, ושם השתתפו רבנים ודיינים באולם רחב ידיים, ובראשם הגאון המפורסם רבי יוסף משאש זצ"ל ופתח ראשון בדברים ואמר: "מוריי ורבותי יש שני סוגים בכבוד, יש המכבדים את האדם וע"י כך מוסיפים לו בזה יקר וגדולה, ויש שמכבדים את האדם אבל המכבד עצמו זוכה ליקר וגדולה כמלך שיושב במסיבה ומבקשים את אחד השרים שיברכהו הלא המברך עצמו מתברך בזה שבחרוהו לברך אבל למלך מה יוסיפו אמרתו שהרי כולם עונים ואומרים הראיתם מי זכה לברך את המלך". וסיים הגאון הנ"ל "ואנו מה נוכל לכבד ולדבר על מרן רבינו עובדיה יוסף ששמו נודע בשערים ומה נוסיף על התארים אשר לו הוד והדר מאל עליון באשר ה' עמו שבחר בו לרעות את עמו ומה יוסיף לו מה שנכבדו". ולאחר אסיפה זו יצאנו אני ומרן ע"ה, ובאנו יחד אל ביתו של המרא דאתרא ר' יוסף משאש זצ"ל, ואז פתח פיו ולשונו וכיבד את מרן בברכה כאחד מבני המלוכה ופנה למרן רבנו עובדיה יוסף זיע"א לברך הוא תחילה את באי האסיפה ולכבודה של תורה ומרן זיע"א השיב לרבי יוסף משאש זצ"ל שהוא יפתח תחילה מפני כבוד תורתו, אשר עיר חיפה היא ביתו, והשם יתברך תמיד איתו, וסיים במליצתו: "וַיָּבֹא הָאִישׁ אֶת הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה יוֹסֵף" (בראשית מג, כד) והגר"י משאש השיב למרן ואמר ועל כבודו נאמר: "וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רַב עוֹד יוֹסֵף בְּנֵי חַי" (שם מה, כח). ומרן השיב: ועל כבודו נאמר "לְכוּ אֶל יוֹסֵף אֲשֶׁר יֹאמַר לְכֶם תַּעֲשׂוּ" (שם מא, נה). והגר"י משש השיב ואמר "וַיִּצְוּ יוֹסֵף וַיְמַלְאוּ אֶת כְּלֵיהֶם בָּר" (שם מב, כג). ומרן השיב: על כבודו נאמר: "וַיֹּסֶף הוּא הַשְּׁלִיט עַל הָאָרֶץ הוּא הַמְּשַׁבֵּיר" (שם מב, ו).

והגר"י משאש השיב למרן "עוד יוסף חי וכי הוא מְשַׁל בְּכָל אָרֶץ מִצְרַיִם" (שם מה, כו).

וסיים הגר"י משאש ואמר "אם יספיק אֲנַחְנוּ לְשַׁמַּע אֶת קוֹל ה'" (דברים ה' כא) - וכוונתו לאמר ששניהם שמם יוסף.

וסיכם הגר"ש עמר ואמר: "ואני הקטן הרגשתי באותה ישיבה שמחה ועונג מעין עולם הבא"...

“אֶת הָאֱלֹקִים הִתְהַלַּךְ נַח” (ו, ט) - דרך ארץ

עוד סיפר הרב שלמה עמר שליט"א: מעשה שהיה בשמחת חתונה שהיו שם כמה מגדולי הדור, ועל ראש צבאם מרן זיע"א, ואני עמדתי באולם. והנה מרן נכנס, וכעין 'חשמל' מקדם לפניו, שכל מקום שהיה נכנס חיל ורעדה נתפס בלבבות, ואין מי שנשא אדיש. ניגשתי בהתרגשות לנשק את ידו, והמשיך למקום שבו ישבו החכמים עד לתחילת החופה. לאחר זמן, פנה אליי בעל השמחה, שאלך לפניו לשבת במושב החכמים. משעמד על כך, ניגשתי ונתתי שלום לגדולים שישבו שם, אך למרן זיע"א לא ניגשתי משום שכבר נישקתי ידיו בכניסתו לאולם. לפתע, הושיט לי את ידו וקרא לי לשלום, ותיכף ניגשתי ונישקתי שוב את ידו, וחשבתי שמפני הלחץ שהיה בכניסתו לאולם, לא שם ליבו שכבר קידמתי פניו לשלום. חשתי בושה שמא היתה מחשבה שנמנעתי מלתת לו שלום, וניגשתי שוב למרן ואמרתי לפניו שכבר אמרתי לו שלום בכניסתו, ומרן השיבני מיד: "ידעתי בני ידעתי", וגם הזכיר לי איזה ענין שאמר לי בכניסתי, והוסיף ואמר, "אבל כאן יושבים רבנים שלא ראו מה שהיה בכניסה, ושמא יחשבו שיש בינינו דבר מה ח"ו, ועל כן צריך לכפול בנתינת שלום", ממעשה זה היה לי שיעור חשוב בדרך ארץ, שצריך גם להיות נקיים מה' ומישראל.

“בא... אל התבה” – ההגנה הטובה ביותר

עוד הרבה לפני בא החורף, נהג רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל להיערך לקראתו, משום 'ונשמרתם' ומשום ניסיונו רב השנים מול צינת החורף. כבר מהיותו ילד נחשב רגיש לקור, כל רוח צוננת יכולה היתה לגרום לו להצטננות.

גם כשהתבגר, רגישותו לקור לא פחתה. כבר בשלהי חודש אלול הורד ציוד החורף מהמדף, ורבי יחזקאל נערך והתלבש, התכסה מפני הקור השורר בחוצות. לא שההיערכות הגנה עליו לחלוטין, אך אם סיים את החורף בכמה הצטננויות בודדות, היה כמעט יוצא בריקוד של הודאה...

בשנת תרפ"ח, קיבל הרב אברמסקי הזמנה לעלות לארץ ישראל, ולכהן כרבה של פתח תקוה. הוא הגיש בקשה להשתחרר מרוסיה, אך השלטונות לא ראו זאת בעין יפה, ובשנת תר"צ נשפט בעוון מרד ונשלח לעבודות פרך בסיביר הרחוקה והקפואה. ימים אחדים לפני צאתו לסיביר, הבין כי אין באפשרותו להצטייד כראוי לקראת הקור הנורא השורר בָּה, שכן הרשויות אינן מאפשרות לשאת ציוד כה רב.

ברגע כה קשה, כשהדאגה מהקור הנורא מכרסמת בלבנו והוא אובד עצות, החליט לשאת תפילה חרישית ונרגשת, ולפנות למי שיכול להגן באמת מהקור הנורא... הוא נשא עיניו למרומים ואמר בפשטות: 'הלא חז"ל אומרים, ש'הכל בידי שמים חוץ מצנים ופחים' - הכל נקבע בידי שמים חוץ מהצטננויות וחום... והלא אני' - אמר רבי יחזקאל - רגיש במיוחד לצינה, עשוי לחלות בסיביר מהקור, ואין לי כל דרך להתגונן מזה... אין לי אלא לשאת עיניי לשמים ולבקש את עזרתך, בורא עולם, תעזור לי להתמודד עם הקור הנורא. השלטונות לא מאפשרים לי לקחת עמי את המעילים והצעפים, ואני כה רגיש לקור ואין לי איך להתמודד עמו - אבקש ממך בורא עולם אבי הרחום, להגן ולשמור עלי מכל קור וצינה, להציל אותי מהצטננות המסוכנת בקור הסיבירי המקפיא... רבי יחזקאל יצא לסיביר, נטול כל הגנה מהכפור. הוא עבד בידיים חשופות תחת שלג כבד, התרוצץ כשבגד דק לעורו מול רוחות עזות, עמד בשמירה שעות ארוכות כשהטמפרטורה צנחה עשרות מעלות מתחת לאפס.

בכל יום ויום, ראה לנגד עיניו כיצד התפילה עוטפת אותו בחום, רק היא מגינה עליו, רק היא שומרת עליו מהקור. ובתום שנתיים מאסר ועבודת פרך בסיביר הקפואה, התברר כי בשנתיים הללו לא הצטנן אפילו פעם אחת!

הסיפור (המובא בספר הזיכרון לדמות הרב אברמסקי זצ"ל) מוכיח כי כשהודי נשען אך ורק על התפילה, תפילה כזו מחוללת מהפכות, משנה סדרי עולם ופועלת ישועות גם בדברים הנראים מעבר לגדרי הטבע (פניני פרשת השבוע).

מכאן נלמד מהי כוחה של תפילה, ואיזה כוח יש לתפילה שיוצאת מעומק הלב, וישמע החכם ויוסיף.

“איש צדיק תמים הנה” – מיהו צדיק

רבי שמשון פינקוס זצ"ל אמר: דעו לכם, כי אם חסר לאדם אחת מן המכסות שקבעו חכמינו לאמירת דברים שבקדושה - צ' אמנים, ד' קדושות, י' קדישים, ק' ברכות, הוא כבר לא צדיק! אין זה ענין של עוד אמן או פחות אמן, אלא של כל בנין ה'צדיק' - אם חסר לנו אמן אחד, כל הבנין של הצדיק חסר! וכפי שאדם שחסרה לו אצבע אחת, הוא לא אדם פחות אצבע - אלא כל שלימות האדם נחסרה בו! אף כאן יש לפנינו אדם 'בעל מום'. [נפש שמשון' על סידור התפילה]

מדרשי חז"ל על הפרשה

* הַפְתַּנְתָּ שֶׁל אָדָם הֵרָאשׁוֹן הִיתָה עִם נַח בְּתִיבָה, וְהוּא מִסַּר אוֹתָהּ לְנִמְרוֹד, וְכִשְׁנִמְרוֹד הָיָה לּוֹבֵשׁ אוֹתָהּ, הָיוּ כָל הַבְּהֵמוֹת וְהַחַיִּוֹת שְׂרוֹאוֹת אוֹתוֹ וְנּוֹפְלוֹת עַל פְּנֵיהֶן לְפָנָיו, זֹה הַסִּיבָה שֶׁבְּנֵי דוֹרוֹ הִמְלִיכוּ אוֹתוֹ עֲלֵיהֶם, כִּי חִשְׁבוּ שֶׁזֶה מַחֲמַת גְּבוּרָתוֹ (ספר הישר).

* נִמְרוֹד הָיָה בְּנוֹ שֶׁל כּוֹשׁ בֶּן חָם בֶּן נֹחַ (ספר הישר).

* מִדּוּעַ לֹא מּוֹזְכָר בְּתוֹרָה הַסִּיפּוֹר שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִינוּ עִם הַפְּסָלִים וְנִמְרוֹד, וְהִשְׁלַכְתּוּ לְכַבֵּשׁן הָאֵשׁ? כִּיוֵּן שֶׁאַבְרָהָם לֹא עָשָׂה כַּדִּין בְּזֶה שֶׁשָּׁבַר אֶת הַצְּלָמִים, שֶׁהָיָה הוּא נִכְנָס לְסַכְנָה מַחֲמַת זֶה, וְאֵין לְלַמּוֹד מִמֶּנּוּ (יערות דבש ח"א דרוש ג').

* אַבְרָהָם נִחְבֵּשׁ בְּבֵית הַסּוּהָר 10 שָׁנִים, יֵשׁ אוֹמְרִים: ג' שָׁנִים בְּכוֹתָא, וְשִׁבְעַ בְּקִרְדּוֹ, וְיֵשׁ אוֹמְרִים לְהִיפֵךְ (מסכת בבא בתרא צ"א). וְהַמְהַרְש"א כָּתַב שֶׁחִבְּשׁוּ אוֹתוֹ מִגִּיל 3, שֶׁבּוֹ הַכִּיר אֶת בּוֹרָאוֹ, עַד גִּיל 13, כְּדֵי שִׁוְכְּלוּ לְהַעֲנִישׁוֹ (מעניין שהאומות התייחסו לגיל 13 שראוי לעונשין).

* דוֹר הַפְּלָגָה נִחְלַק לְג' כִּיתוֹת:

א. אִמְרָה: נַעֲלָה וְנִשְׁבַּשׁ שָׁמַיָּם.

ב. אִמְרָה: נַעֲשָׂה עִמּוֹ מַלְחָמָה.

ג. אִמְרָה נַעֲלָה וְנַעֲבֹד עֲבוּדָה זָרָה, וְשִׁלַּשְׁתָּן לְקוֹ: אַחַת נַעֲשׂוּ קוֹפִינִי, רוּחִינִי וְשִׁדְיִי, וְאַחַת בִּלְעַ ה' פִּלַּג לְשׁוֹנֵם, וְאַחַת נַפְּצֵ ה' אוֹתָם (שׁוֹחֵר טוֹב תְּהִלִּים פ"א י"ח).

* אַבְרָהָם אֲבִינוּ בְּאוֹר כְּשָׁדִים: "כְּשֶׁהִשְׁלִיךְ אוֹתוֹ נִמְרוֹד לְתוֹךְ הַכְּבִשָּׁן, יָרַד הַקֶּב"ה לְהַצִּילוֹ. אִמְרוּ מִלֵּאכִי הַשֵּׁרֶת: רִיבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, לְזֶה אֵתָה מְצִיל, כִּמְהָ רַשְׁעִים עֵתִידִין לְעַמּוֹד מִמֶּנּוּ. אִמְרָ לְהֵן הַקֶּב"ה, בְּשִׁבִּיל יַעֲקֹב בֶּן בְּנוֹ שְׁעֵתִיד לְעַמּוֹד מִמֶּנּוּ, אֲנִי מְצִילוֹ" (תנחומא פרשת תולדות אות ד).

* "כְּשִׁנִּיצוֹל אַבְרָהָם מֵאוֹר כְּשָׁדִים פָּתְחוּ מִלֵּאכִי הַשֵּׁרֶת וְאִמְרוּ 'בְּרוּךְ אַתָּה ה' מִגֵּן אַבְרָהָם'" (שיבולי הלקט תפילה סי' י"ח).

* הָעַמִּים חִשְׁבוּ שֶׁבְּזִכּוֹת כְּשָׁפֵיו שֶׁל הָרֶן נִיצַל אַבְרָהָם אֲבִינוּ מֵאוֹר כְּשָׁדִים, לְכֵן יָרְדָה אֵשׁ מֵהַשָּׁמַיִם וְאַכְלָה אוֹתוֹ (תרגום יונתן בן עוזיאל בראשית יא, כח).

* כְּשִׁרְאוֹ הַגּוֹיִים שֶׁאַבְרָהָם אֲבִינוּ נִיצַל מֵאוֹר כְּשָׁדִים, הַתְּלוּנָנוּ לְתַרְחַע עַל כֵּךְ שֶׁהוּא אִמְרָ לָהֶם לְעַבּוֹד לְפָסָלִים. וּמִפְּחָדָם בְּרַח תַּרְחַח לְחוּץ (זוהר הקדוש, פרשת לך לך ע"ח ע"ב).

“וְהִנֵּה עֹלָה זֵית טָרֶף בְּפִיָּה” (ח, יא)

וּבְרַש"י: מוֹבָא בְּמִדְרַשׁ אֲגָדָה: אִמְרָה בְּפִיָּה: "יֵהִיו מְזוֹנוֹתַי מִרוּרִים כְּזֵית בִּידוֹ שֶׁל הַקֶּב"ה, וְלֹא יֵהִיו מִתּוֹקִים כְּדִבְשׁ בִּידֵי בֶשֶׂר וְדָם" (פרקי דרבי אליעזר וגמרא עירובין וסנהדרין).

וְתַמָּה ה"יפָה תוֹאֵר": הָרִי זֶה לָהּ י"ב חוֹדֵשׁ שֶׁהִיא מִקְבֵּלַת מְזוֹן מִידוֹ שֶׁל נַח, וְהָאֵם זֶהוּ ה"יִשְׂרָאֵל כַּח" שֶׁהִיא אוֹמֵרַת לוֹ, עֲדִיף לִי עֲלָה מִרְהַקְב"ה? אִם הִיא הִיתָה חוֹשֶׁבֶת כֵּךְ בִּלְבָבָהּ - נִיחָא, אֵךְ לוֹמֵר לְמִיטִיב שֶׁלָּה דִּיבּוּרִים כֹּאֲלָה בַּעַת פְּרִידָה, אִיזָה דְרָךְ אֶרֶץ יֵשׁ בְּזֶה, אִיפָה הַכֶּרֶת הַטּוֹב שֶׁהוּא יִסּוֹד עֲבוּדַת הַבּוֹרָא?! וּבִגְמָרָא (עירובין יח: וסנהדרין קח:) מוֹבָא: לֹא אִמְרָה כֵּךְ הַיּוֹנָה לִנְחָה, אֵלָא "אִמְרָה יוֹנָה לְפָנָי הַקֶּב"ה, רַבִּש"ע, יֵהִיו מְזוֹנוֹתַי מִרוּרִין כְּזֵית וּמִסּוּרִים בִּידֶךָ, וְאֵל יֵהִיו מִתּוֹקִים כְּדִבְשׁ וּמִסּוּרִים בִּידֵי בֶשֶׂר וְדָם", א"כ מוֹבֵן שֶׁהוּא 'בְּלִשׁוֹן' תְּפִילָה לְפָנָי הַקֶּב"ה, כְּמוֹ שֶׁמִּתְפַּלְלִים "וְאֵל תְּצַרִּיכְנוּ לִידֵי מִתְנַת בֶּשֶׂר וְדָם וְלֹא לִידֵי הַלּוּוֹאֵתָם". אֵךְ בְּמִדְרַשׁ מוֹבָא, אִמְרָה הַיּוֹנָה כֵּן לִנְחָה בַּעֲצָמוֹ: אִמְרָ רַבִּי אֲבָהוּ אֵלָּוּ מִגֵּן עֲדָן הַבֵּיָאָה אוֹתוֹ, לֹא הִיתָה מְבִיָּאָה דְבַר מַעֲלָה אוֹ קִינָמוֹן אוֹ פִּלְסָמוֹן, אֵלָא רִמְזָה לוֹ, אִמְרָה לִנְחָה: מוֹטֵב מִרְהַקְב"ה וְלֹא מִתּוֹק תַּחַת יָדֶיךָ. הֵינִינוּ שֶׁהַיּוֹנָה חִיפְּשָׁה בְּגֵן עֲדָן הָעֲלָה הַכִּי מִרְהַקְב"ה, הֵיוּ שֵׁם דְּבָרִים מִתּוֹקִים מְאוּד, אֵלָא בִּיקְשָׁה לוֹמֵר לִנְחָה דְבַר בְּפָנָיו, כְּשֶׁכֵּר עַל שְׁפָרְגִס אוֹתָהּ כָּל הַשָּׁנָה, וְלִכֵּן חִיפְּשָׁה אֶת הַכִּי מִרְהַקְב"ה, לוֹמֵר בְּפָנָיו 'מוֹטֵב מִרְהַקְב"ה וְלֹא מִתּוֹק מִתַּחַת יָדֶיךָ'.

הבאות, ותכננו סידרת מגדלים, ובלבד שלא יאלצו להודות שיש אלוקים... וזה מצחיק, אילו לא היה זה כה עצוב, אילו לא היו "חכמי ניונה" בבואה שלנו עצמנו. הבה נתבונן בנו, כיצד מתבוננים אנו על מאורעות שאירעו לנו, על פגעים וסבל שעברנו. האם מבינים אנו שבאו כתוצאה מחטא, כעונש וכאזהרה, ומשתדלים אנו להטיב דרך, או שאומרים אנו שהיתה זו תופעת טבע, ומתכננים איזה פיגום שתפקידו יהיה למנוע את הישנותה... [ע"פ מעיין השבוע]

"וַיֹּאמְרוּ הֵבָה נִבְנֶה לָנוּ עֵיר וּמְגִדָּל וְרֵאשׁוּ בְשָׂמַיִם וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם פֶּן נִפּוֹץ עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ" (יא, ד) - **המגדל ואנחנו**

כנס מדענים עולמי התכנס בארץ שנער. הוד רוממותו המלך נמרוד העניק לכנס את חסותו, ונשא בו דברי ברכה קצרים בהם התווה את הקו והורה את הדרך. בהתרגשות עצורה קיבלו המדענים את הכוונתו של שְׁמֵשׁ העמים, מנהיג העולם הנאור: "עלינו להתבונן בעולם בעיניים פקוחות, ולהבין את כל ההתרחשויות באופן הגיוני ושכלתני", אמר, "המדע המפוכח אינו יכול להרשות לעצמו להסביר מעורפלים ומסתוריים אודות כח עליון המתערב בבריאה. חייב הוא למצוא הסבר מדעי לכל תופעה!"

האוניה כמשל

בספר יונה מסופר שכאשר האניה היתה בסערה קשה ואיימה להתפרק, פתח ואמר יונה הנביא: **"וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׂאוּנִי וְהִטְלֵנִי אֶל הַיָּם וַיִּשְׁתַּק הַיָּם מֵעֲלֵיכֶם כִּי יוֹדַע אֲנִי כִּי בְּשָׂלִי הַסַּעַר הַגָּדוֹל הִזָּה עֲלֵיכֶם"** (יונה א, יב), כשהוא מאשים רק את עצמו בכך. על כך אמר הרב מברסק - מרן הגאון רבי יצחק זאב סולובייצ'יק זצ"ל, שמכאן אנו למדים שכשרואה אדם שצרות באות לעולם, לא יתלה את הסיבה בעוונות אחרים, אלא צריך לתלות הדבר בעצמו, לפשפש במעשיו ולעשות חשבון נפשו במה יכול הוא לתקן את עצמו.

ההנחיה היתה ברורה ומוחשית עד מאוד, ובאור כשדים בער כבשן ענק המיועד למדענים שאינם הולכים בתלם. היתה להם בעיה קטנה: המלך נמרוד היה בנו של כוש ונכדו של חם, וחם סיפר על השנה בה בילה בתיבה בעוד המבול מוחק את כל היקום. גם סבא רבה נח חי, והוא מספר לכל הרוצה לשמוע על אדם הראשון, יציר כפיו של הקדוש ברוך הוא, שאת בנו זכה עוד להכיר, ועל גן העדן ממנו גורש. סיפר על אבי סבו, חנוך, שהתעלה בחייו לדרגת מלאך, ועל סבו, מתושלח הצדיק. סיפר על מלאכי רום שירדו ממרום והיו לנפילים, וסיפר על דור שהשחית דרכו ובעט במורשתו, "אמרו לא-ל סור ממנו, ודעת דרכיך לא חפצנו". פשטו ידיהם בגזל והשחיתו דרכם. וסיפר על הנבואה, על ההוראה לבניית התיבה, התיבה הנְחָה עתה על פסגת הרי אררט...

"שִׁפְךָ דָם הָאָדָם בְּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפָךְ" (ט, ו)

"המקפח את פרנסתו של חברו מסכן את נפשו. רמז לכך בפסוק 'שִׁפְךָ דָם הָאָדָם בְּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפָךְ', הרומז למי ששופך את דמי פרנסתו של הזולת". [האדמו"ר הזקן מאלכסנדר]

סיפר על המזבח שבנה בצאתו מן התיבה, על הקרבנות שהקריב ועל הנבואה שבישרה כי לא יבוא עוד מבול. ישבו המדענים ודנו. המדע החדש, בהנחייתו ובהשראתו הברוכה של נמרוד, נזר האנושות הנאורה, אוסר להזכיר שם שמים, מורה להתעלם מההשגחה העליונה, מצווה על עצימת עיניים. אז אין בעיה, נפטור את דברי נח כסתם סיפורים, וגמרנו. אז מי הורה לבנות תיבה, ומי הורה לכל בעלי החיים להתכנס ולהיכנס לתוכה, זכר ונקבה? לא נורא, נגיד שהיתה לו איזו תחושה, חוש שישי לחש לו, ולבעלי החיים כולם. אבל איך נסביר את המבול עצמו?! הרי אין זו תופעה טבעית - והמבול הוא עובדה מוחשית, התיבה לא טיפסה בעצמה למרומי הרי אררט... לומר שהיה זה עונש מן השמים? הרי פירושו של דבר הודאה בשכר ועונש, פירושו הודאה שיש מי שמפקח ומצווה, מזהיר ומעניש. ופירושו שהמלך נמרוד אינו מלך עליון, והמדע אינו מסביר הכל...

בתורה בברכת רון

"לְאָדָם מֵעֲרֵכֵי לֵב וּמֵה' מַעֲנֶה לְשׁוֹן" (משלי טז, א)

לעילוי נשמת מו"ר אבי יעקב בן רחל וצדוק מרת אימ: שרה-סרח בת שמחה ויוסף מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף: דינה בת שרה נפתלי בן רוח: סמי בן שמחה: גורג'י בן שמחה רבי מאיר בן אשר: יוסף חיים בן לאה: יהודה בן טובה סלמן בן חבו דוד: יעקב בן סאלם: חיים בן דוד ורחל אשר מסעוד בן זוהרה: רחמים בן חאורו אברהם: שלמה בן זוהרה אפרים בן ציון ורבקה: עופר בן יחיא: סמי בן חנה משה אהרן בן מאיר יצחק: מאיר בן שמחה: ישראל מאיר בן עטרה מינה בת מרדכי שמואל: יפה נדרה בת נעימה: רוח בת שמשון מרים בת עזיזה: נוראני בת מרים ורבי: כותן בת חביבה: אהובה (דייז) בת טובה שמחה בת סרח: חיה בת יוסף: רחל בת חנה: חנינה בת כמיסה **להצלחה:** אריה (לאון) בן מלכה: אליעד יעקב בן פאולה **ציווג הבוגר:** זהבה בת אטו: ג'ימי שמואל בן אסתר (Jimmy Shmuel ben esther) רחלי בת זהבה: עדינה בת שמחה: הדס-הודיה בת פאולה: אלקנה רחמים בן איריס

לרפואת:
הרב מאיר נסים בן כמסאנה שליט"א
אברהם בן חנה: יעקב ישראל בן גלית
אורלי בת גלית: ויקטוריה בת שרה: זוליס בת חנה
דוד בן שמחה: מנחם בן עליזה: שמעון בן רחל
פאולה בת דינה: זהבה בת חוה: גלית בת רות
מרים קרן בת רבקה: איליה לאה בת ציפורה
שרה בת רבקה: שרה תהילה בת חנה
אברהם בן אנט: פיבי בת חביבה בן חמו
אריאל בן אביגיל: שושנה בת שדרה
רחל בת נארה: רות בת לינה: נורית בת רחל

לזרע של קיימא:
יהודה יחזקאל יוסף בן רחל מרים
נפתלי שלמה בן לאה: ליאור בן דינה
שושנה רייזל בת מינה: שירה בת שושנה
מיטל בת לולו: ליאת בת ויקטוריה
שמחה צביה בת רחל
יובל בן שלומית
רחל בת חיה
עדי בת מזל

להזמנות, להקדשות ולתרומות בסלולרי - 050-3828752
או במייל: Ronbarina@gmail.com
כתובת: הקוצר 2 רמת השרון מ.4741102

מצוה לתרום מכספי מעשר לזיכוי הרבים
ניתן לשלוח צ'ק לכתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון

לא, אי אפשר! אז איך מסבירים את התופעה הפלאית? הסכיתו ושמעו: "אמרו, אחת לאלף ותרנ"ו שנה הרקיע מתמוטט". כה פשוט, תופעת טבע שכזו! והמדע גם מציע פתרונות: "בואו ונעשה סמוכות", פיגומים שיחזיקו את השמים, וימנעו את המבול הבא... אמנם, נח הצדיק מרגיע, אומר שקיבל הבטחה ממרום שלא יבוא עוד מבול, אבל המדע מצוי בְּמַלְכוּד, שהרי אם אינו מודה בבורא, ולא בנבואה, אינו רשאי להסתמך עליה... ולפיכך גויסו רבבות כדי לסמוך את השמים במגדל ענק - ובלבד שלא להודות בבורא עולם, ושלא להודות בשכר ועונש! יתר על כן: "מן המבול עד הפלגה, 340 שנה". ואף לסכלותם, ש"אחת ל-1,656 שנה הרקיע מתמוטט", יש לפניהם למעלה מ-1300 שנה. אבל אין זה פרויקט פשוט, לבנות פיגומים שיחזקו את השמים. והם נחלצו למבצע אדירים של 1,300 השנים